

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU
Područni ured Sisak

IZVJEŠĆE
O OBAVLJENOJ REVIZIJI

SISAČKO-MOSLAVAČKA ŽUPANIJA

Sisak, rujan 2014.

SADRŽAJ

stranica

I.	PODACI O ŽUPANIJI	2
	Djelokrug rada i unutarnje ustrojstvo	2
	Planiranje	3
	Financijski izvještaji	3
	Projekti financirani u 2013.	10
II.	REVIZIJA ZA 2013.	12
	Ciljevi i područja revizije	12
	Metode i postupci revizije	12
	Provjera izvršenja naloga i preporuka revizije za 2012.	12
	Nalaz za 2013.	15
III.	MIŠLJENJE	27

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU
Područni ured Sisak

KLASA: 041-01/14-02/77
URBROJ: 613-05-14-40

Sisak, 25. rujna 2014.

IZVJEŠĆE
O OBAVLJENOJ FINACIJSKOJ REVIZIJI
SISAČKO-MOSLAVAČKE ŽUPANIJE ZA 2013.

Na temelju odredbi članka 12. i 14. Zakona o Državnom uredu za reviziju (Narodne novine 80/11), obavljena je financijska revizija kojom su obuhvaćeni financijski izvještaji i poslovanje Sisačko-moslavačke županije (dalje u tekstu: Županija) za 2013.

Revizija je obavljena na način i prema postupcima utvrđenim okvirom revizijskih standarda Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija (INTOSAI) i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora.

Postupci revizije su provedeni od 15. svibnja do 25. rujna 2014.

I. PODACI O ŽUPANIJI

Djelokrug rada i unutarnje ustrojstvo

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj (Narodne novine 86/06, 125/06, 16/07, 95/08 - Odluka USRH, 46/10, 145/10, 37/13, 44/13 i 45/13), utvrđena je Županija kao jedinica područne (regionalne) samouprave. Županija obuhvaća sedam gradova i 12 općina, od kojih četiri grada, dio naselja u gradu Sisku i osam općina imaju status prve ili druge skupine područja posebne državne skrbi. Županija ima 172 977 stanovnika (prema popisu stanovništva iz 2011.). Prema odredbama članka 20. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi (Narodne novine 33/01, 60/01, 129/05, 109/07, 125/08, 36/09, 150/11, 144/12 i 19/13 - pročišćeni tekst) županija u svom samoupravnom djelokrugu obavlja poslove koji se odnose na: obrazovanje, zdravstvo, prostorno i urbanističko planiranje, gospodarski razvoj, promet i prometnu infrastrukturu, održavanje javnih cesta, planiranje i razvoj mreže obrazovnih, zdravstvenih, socijalnih i kulturnih ustanova, izdavanje građevinskih i lokacijskih dozvola, drugih akata vezanih uz gradnju te provedbu dokumenata prostornog uređenja za područje županije izvan područja velikog grada te druge poslove u skladu s posebnim zakonima.

Za obavljanje upravnih i stručnih poslova iz djelokruga Županije i poslova državne uprave koji su preneseni na Županiju, ustrojeni su samostalni odjel za unutarnju reviziju, stručna služba za poslove skupštine, župana i opće poslove, te devet upravnih odjela (za proračun i financije, prosvjetu, kulturu i šport, zdravstvo, socijalnu skrb, obrt, malo i srednje poduzetništvo i turizam, poljoprivredu, šumarstvo i vodno gospodarstvo, zaštitu okoliša i prirode, upravljanje pristupnim fondovima i poticajnim sredstvima, te prostorno uređenje i graditeljstvo). Županija koncem 2013. ima 88 zaposlenika na neodređeno vrijeme, osam zaposlenika na određeno vrijeme (sedam zaposlenika na poslovima legalizacije bespravno sagrađenih objekata i jednog vježbenika), četiri osobe na stručnom osposobljavanju za rad bez zasnivanja radnog odnosa, a prema odredbama članka 90. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi, četiri dužnosnika dužnost na koju su izabrani obavljaju profesionalno.

U proračunu se osiguravaju sredstva za financiranje decentraliziranih funkcija 52 proračunska korisnika (21 osnovna škola, 15 srednjih škola, jedan učenički dom, šest centara za socijalnu skrb, sedam zdravstvenih ustanova i dva doma za starije i nemoćne), te sredstva za plaće i materijalne troškove zavoda za prostorno uređenje i javne ustanove za zaštitu prirodnih vrijednosti, s 15 zaposlenika. Županija je također osnivač zavoda za javno zdravstvo, doma za psihički bolesne osobe i ljekarne. Izvanproračunski korisnik (Županijska uprava za ceste) ima koncem godine dvanaest zaposlenika. Županija ima udjele u temeljnom kapitalu pet trgovačkih društava. U razvojnoj agenciji i trgovačkom društvu za gospodarenje otpadom ima 100,0 % udjela. U temeljnom kapitalu tri trgovačka društva (vodoprivreda i održavanje cesta) udjel Županije je između 0,72 % i 2,37 %. Županijska skupština ima 43 člana.

Odgovorna osoba za izvršavanje proračuna u 2013. je bila županica Marina Lovrić Merzel. Od 10. travnja 2014. županicu u obavljanju dužnosti zamjenjuje zamjenik županice Zdenko Vahovec. Županija je 4. rujna 2014. zaprimila pisanu ostavku županice.

Planiranje

Proračun, odluka o izvršavanju proračuna te izmjene i dopune proračuna su doneseni u skladu s propisima i objavljeni su u službenom glasilu Županije. Proračunom su prihodi i primici planirani u iznosu 222.166.393,00 kn, a rashodi i izdaci u iznosu 279.049.402,00 kn. Planirano je korištenje viška prihoda u iznosu 56.883.009,00 kn. U studenome 2013. donesene su izmjene i dopune proračuna. Prihodi i primici su planirani u iznosu 206.324.536,00 kn, što je za 15.841.857,00 kn ili 7,1 % manje u odnosu na proračun, a rashodi i izdaci u iznosu 263.895.861,00 kn, što je za 15.153.541,00 kn ili 5,4 % manje od planiranih proračunom. Izmjenama proračuna planirano je korištenje (trošenje) viška prihoda iz ranijih godina u iznosu 57.571.325,00 kn.

U skladu s odredbom članka 39. Zakona o proračunu (Narodne novine 87/08 i 136/12), donesene su projekcije za slijedeće dvije godine, odnosno 2014. i 2015. Prema spomenutim projekcijama planirani su prihodi i primici odnosno rashodi i izdaci za 2014. u iznosu 256.961.585,00 kn, te za 2015. u iznosu 242.007.664,00 kn.

Županija je donijela plan razvojnih programa u kojem su iskazani rashodi za investicije i kapitalne pomoći, planirane u razdoblju od 2013. do 2015. po programima, godinama u kojima će rashodi za programe teretiti proračune te po izvorima financiranja. Izmjenama i dopunama plana razvojnih programa za 2013., iskazani su rashodi za investicije i kapitalne pomoći u iznosu 89.527.750,00 kn. Vrijednosno najznačajnija sredstva je planirano utrošiti za objekte i opremu u školstvu (izgradnja osnovne škole sa sportskom dvoranom u Popovači 50.000.000,00 kn), zdravstvu (za nabavu opreme) i socijalnoj skrbi (dodatna ulaganja u objekte socijalne skrbi). Razvojna strategija Županije donesena je za razdoblje od 2011. do 2013. (produžena i na 2014.).

Financijski izvještaji

Županija vodi poslovne knjige i sastavlja financijske izvještaje prema proračunskom računovodstvu. Sastavljeni su propisani financijski izvještaji.

a) Izvještaj o prihodima i rashodima, primicima i izdacima

Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima, primicima i izdacima za 2013. ukupni prihodi i primici su ostvareni u iznosu 164.048.210,00 kn, što je za 51.869.485,00 kn ili 24,0 % manje u odnosu na prethodnu godinu. Prihodi i primici su za 2013. ostvareni za 42.276.326,00 kn ili 20,5 % manje od planiranih, jer su prihodi od poreza ostvareni u visini 69,6 % planiranih.

Financijski izvještaji ne sadrže vlastite, odnosno namjenske prihode i primitke proračunskih korisnika.

U tablici broj 1 se daju podaci o ostvarenim prihodima i primicima.

Tablica broj 1

Ostvareni prihodi i primici

u kn

Redni broj	Prihodi i primici	Ostvareno za 2012.	Ostvareno za 2013.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Prihodi od poreza	64.546.886,00	63.260.639,00	98,0
2.	Pomoći	79.402.928,00	78.886.488,00	99,3
3.	Prihodi od imovine	15.466.795,00	16.025.428,00	103,6
4.	Prihodi od upravnih i administrativnih pristojbi, pristojbi po posebnim propisima i naknada	4.631.851,00	4.496.313,00	97,1
5.	Prihodi od donacija	0,00	5.000,00	-
6.	Prihodi od prodaje nefinancijske imovine	14.423,00	14.534,00	100,8
7.	Primici od financijske imovine i zaduživanja	51.854.812,00	1.359.808,00	2,6
	Ukupno	215.917.695,00	164.048.210,00	76,0

Vrijednosno su značajniji prihodi od pomoći u iznosu 78.886.488,00 kn ili 48,1 % i prihodi od poreza u iznosu 63.260.639,00 kn ili 38,6 %. Svi drugi prihodi i primici iznose 21.901.083,00 kn ili 13,4 % ukupno ostvarenih prihoda i primitaka.

U odnosu na prethodnu godinu značajno su smanjeni primici od financijske imovine i zaduživanja jer se Županija nije zaduživala u 2013.

Prihodi i primici koji imaju propisanu namjenu se odnose na prihode iz dodatnog udjela poreza na dohodak za financiranje decentraliziranih funkcija, pomoći, koncesije, zakup i prodaju poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države, lovozakupninu i naknadu za koncesiju prava lova, primitke od povrata zajmova, prodaje dionica i udjela, te primljenih pozajmica. Ostvareni su u iznosu 102.070.752,00 kn i čine 62,2 % ukupno ostvarenih prihoda i primitaka. Iz prethodnih godina prenesena su neutrošena sredstva namjenskih prihoda u iznosu 58.661.537,00 kn, što s namjenskim prihodima i primicima ostvarenim u 2013. ukupno iznosi 160.732.289,00 kn. Do konca 2013. za propisane namjene je utrošeno 113.071.549,00 kn, a 47.660.740,00 kn nije utrošeno (od toga se 42.836.195,00 kn odnosi na kredit za izgradnju osnovne škole iz 2012., čija je izgradnja započela u svibnju 2013., a rok za završetak je 24 mjeseca).

U ostvarenim prihodima od poreza u iznosu 63.260.639,00 kn je sadržan porez na dohodak u iznosu 57.237.005,00 kn (od čega sredstva dodatnog udjela u porezu na dohodak u iznosu 16.507.788,00 kn) i županijski porezi (porez na nasljedstva i darove, cestovna motorna vozila, plovne objekte, automate za zabavne igre) u iznosu 6.023.634,00 kn.

Prihodi od pomoći su ostvareni u iznosu 78.886.488,00 kn, a odnose se na pomoći izravnjanja za decentralizirane funkcije u iznosu 61.143.739,00 kn, tekuće pomoći iz proračuna u iznosu 17.600.760,00 kn i kapitalne pomoći iz proračuna u iznosu 141.989,00 kn.

Za financiranje decentraliziranih funkcija osnovnim i srednjim školama, zdravstvenim ustanovama i domovima za starije i nemoćne osobe ostvareni su prihodi u ukupnom iznosu 77.651.527,00 kn (u skupini pomoći izravnjanja 61.143.739,00 kn, a u skupini prihoda od poreza 16.507.788,00 kn), od čega za potrebe osnovnog školstva 28.583.595,00 kn, srednjeg školstva 13.699.672,00 kn, zdravstva 21.132.928,00 kn, domova za starije i nemoćne osobe u iznosu 7.781.372,00 kn te centara za socijalnu skrb u iznosu 6.453.960,00 kn. Financirani su rashodi 52 proračunska korisnika decentraliziranih sredstava.

Tekuće pomoći iz državnog proračuna iznose 15.084.148,00 kn, a vrijednosno značajnije se odnose na pomoći: Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta za prijevoz učenika srednjih škola u iznosu 10.521.689,00 kn, Ministarstva graditeljstva i prostornog uređenja 2.206.851,00 kn za sufinanciranje Upravnog odjela za prostorno uređenje i graditeljstvo (za plaće preuzetih zaposlenika Ureda državne uprave koji obavljaju poslove izdavanja lokacijskih i građevinskih dozvola), Ministarstva gospodarstva za provedbu Programa jamstvenog fonda za prerađivačku industriju i inovacije u prerađivačkoj industriji za 2013. u iznosu 1.575.000,00 kn i za subvencije kamata obrtnicima, te malim i srednjim poduzetnicima u iznosu 197.416,00 kn te Ministarstva financija – pomoći lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi u iznosu 571.645,00 kn. Iz gradskih i općinskih proračuna su ostvarene pomoći u iznosu 2.516.612,00 kn, a odnose se na financiranje rashoda osnovnih i srednjih škola u iznosu 2.091.179,00 kn, sufinanciranje povišenog neugovorenog zdravstvenog standarda hitne medicinske pomoći u iznosu 295.433,00 kn te rad mjerne postaje u iznosu 130.000,00 kn. Kapitalne pomoći koje su ostvarene u iznosu 141.989,00 kn odnose se na pomoći iz proračuna Grada Popovača za gradnju osnovne škole u Popovači.

Vrijednosno značajniji prihodi od imovine su prihodi od nefinancijske imovine koji su ostvareni u iznosu 13.713.146,00 kn. Odnose se na prihode od naknade za eksploataciju mineralnih sirovina u iznosu 8.711.548,00 kn, naknade za koncesije za obavljanje zdravstvene službe u iznosu 2.186.483,00 kn, lovozakupninu u iznosu 1.158.025,00 kn, prihode od zakupa i prodaje poljoprivrednog zemljišta u iznosu 911.867,00 kn, naknade za koncesije na vodama i javnom vodnom dobru u iznosu 417.956,00 kn te naknade za zadržavanje nezakonito izgrađene zgrade u prostoru u iznosu 327.267,00 kn.

Prihodi od upravnih i administrativnih pristojbi, pristojbi po posebnim propisima i naknadama su ostvareni u iznosu 4.496.313,00 kn. Odnose se na prihode od administrativnih pristojbi u iznosu 3.264.675,00 kn (od čega se 3.114.103,00 kn odnosi na prihode od prodaje državnih biljega) i prihode po posebnim propisima u iznosu 1.231.638,00 kn.

Primici od financijske imovine i zaduživanja su ostvareni u iznosu 1.359.808,00 kn. Odnose se na primitke od kratkoročne pozajmice iz državnog proračuna za dječji vrtić u Hrvatskoj Kostajnici u iznosu 690.276,00 kn, primitke od povrata zajmova danih ranijih godina u iznosu 420.915,00 kn i primitke od prodaje dionica i udjela u glavnici trgovačkih društava iz ranijih godina u iznosu 248.617,00 kn.

Prema podacima iz Izvještaja o приходima i rashodima, primicima i izdacima za 2013., ukupni rashodi i izdaci su ostvareni u iznosu 186.098.211,00 kn, što je za 14.209.064,00 kn ili 8,3 % više u odnosu na prethodnu godinu. U odnosu na prethodnu godinu, znatno manje su ostvareni izdaci za financijsku imovinu i otplata zajmova za 2.249.961,00 kn ili 47,8 % zbog otplaćenog kredita lječilišta, a znatno više financijski rashodi za 1.126.948,00 kn ili 45,8 % zbog kamata na kredit iz 2012. za izgradnju osnovne škole. Na rashode Županije se odnosi 58.220.199,00 kn, a 127.878.012,00 kn na rashode proračunskih korisnika, decentraliziranih funkcija i financiranja povećanog standarda u školstvu, zdravstvu i socijalnoj skrbi. Rashodi i izdaci su ostvareni za 77.797.650,00 kn ili 29,5 % manje od planiranih.

U tablici broj 2 se daju podaci o ostvarenim rashodima i izdacima.

Tablica broj 2

Ostvareni rashodi i izdaci

u kn

Redni broj	Rashodi i izdaci	Ostvareno za 2012.	Ostvareno za 2013.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Rashodi za zaposlene	29.246.056,00	28.238.959,00	96,6
2.	Materijalni rashodi	78.329.983,00	86.458.038,00	110,4
3.	Financijski rashodi	2.461.654,00	3.588.602,00	145,8
4.	Subvencije	11.756.577,00	11.115.474,00	94,5
5.	Pomoći unutar općeg proračuna	7.933.367,00	5.528.263,00	69,7
6.	Naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade	3.022.487,00	2.508.842,00	83,0
7.	Ostali rashodi	11.861.748,00	15.959.943,00	134,5
8.	Rashodi za nabavu nefinancijske imovine	22.573.573,00	30.246.349,00	134,0
9.	Izdaci za financijsku imovinu i otplate zajmova	4.703.702,00	2.453.741,00	52,2
	Ukupno	171.889.147,00	186.098.211,00	108,3
	Višak prihoda i primitaka	44.028.548,00	0,00	-
	Manjak prihoda i primitaka	0,00	22.050.001,00	-

Vrijednosno su značajniji materijalni rashodi u iznosu 86.458.038,00 kn ili 46,5 % ukupno ostvarenih rashoda i izdataka, rashodi za nabavu nefinancijske imovine u iznosu 30.246.349,00 kn ili 16,2 %, rashodi za zaposlene 28.238.959,00 kn ili 15,2 % i ostali rashodi 15.959.943,00 kn ili 8,6 %. Svi drugi rashodi i izdaci iznose 25.194.922,00 kn i imaju udjel 13,5 %.

Rashodi za zaposlene su ostvareni u iznosu 28.238.959,00 kn, od čega se na rashode Županije odnosi 14.073.583,00 kn, a 14.165.376,00 kn na rashode proračunskih korisnika, decentraliziranih funkcija i financiranja povećanog standarda u zdravstvu. Rashodi za zaposlene Županije se odnose na bruto plaće u iznosu 12.099.623,00 kn, doprinose na plaće u iznosu 1.846.633,00 kn i druge rashode za zaposlene u iznosu 127.327,00 kn. Plaća županice iznosi 29.682,36 kn, a obračunava se prema odredbama Odluke o plaći župana, koju je 2010. donijela županijska skupština, kao umnožak osnovice za obračun plaće državnih službenika i namještenika (5.108,84 kn) i koeficijenta 5,81. Prema odredbama Zakona o plaćama u lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi (Narodne novine 28/10) plaća župana ne smije se odrediti u iznosu većem od umnoška koeficijenta 6,42 i osnovice za izračun plaće državnih dužnosnika. Osnovica za obračun plaće državnih dužnosnika je utvrđena Odlukama o visini osnovice za obračun plaće državnih dužnosnika (Narodne novine 83/09, 25/13 i 31/14). Prema navedenim zakonskim odredbama gornja granica za plaću županice je do veljače 2013. iznosila 29.725,50 kn, od veljače 2013. do ožujka 2014. je iznosila 28.833,74 kn, a nakon toga 27.103,72 kn. Odluka o plaći župana nije usklađena s odredbama Zakona o plaćama u lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi. Do donošenja nove odluke županijske skupštine, od srpnja 2014., plaća županice će se obračunavati i isplaćivati u zakonskim okvirima na temelju naloga županijskog upravnog odjela za financije.

Materijalni rashodi u iznosu 86.458.038,00 kn se odnose na rashode za usluge u iznosu 50.959.829,00 kn, materijal i energiju u iznosu 18.455.819,00 kn, ostale nespomenute rashode poslovanja u iznosu 11.904.323,00 kn i materijalne troškove zaposlenima u iznosu 5.138.067,00 kn. Na rashode Županije se odnosi 18.210.461,00 kn (ostali nespomenuti rashodi u iznosu 10.188.206,00 kn, rashodi za usluge u iznosu 6.287.378,00 kn, rashodi za materijal i energiju u iznosu 1.200.842,00 kn te naknade troškova zaposlenima u iznosu 534.035,00 kn).

Unutar materijalnih rashoda evidentirani su rashodi za članove savjeta županice u iznosu 1.556.300,00 kn. U 2010. prema odredbama članka 3. statutarne odluke o izmjenama i dopunama statuta Županije, Županija je donijela odluku o osnivanju savjeta za obrt, gospodarstvo i turizam, savjeta za zdravstvo, socijalnu skrb i pitanja umirovljenika i savjeta za branitelje i stradalnike Domovinskog rata. Vlada Republike Hrvatske je u listopadu 2010. podnijela zahtjev Ustavnom sudu Republike Hrvatske za ocjenu suglasnosti s Ustavom i Zakonom naprijed spomenute statutarne odluke. Odluka Ustavnog suda do vremena obavljanja revizije (srpanj 2014.) nije donesena.

Naknade članovima predstavničkih tijela iznose 726.904,00 kn. Isplaćene su u skladu s odlukom i izmjenom odluke županijske skupštine iz 2005. i 2009. Visina neto naknade članovima skupštine je utvrđena u iznosu 500,00 kn po sjednici na kojoj su prisutni, a visina naknade za predsjednika i potpredsjednika skupštine su utvrđene u mjesečnim iznosima 5.000,00 kn odnosno 3.500,00 kn. Na isplaćene naknade obračunani su i plaćeni propisani doprinosi, porez i prirez.

Financijski rashodi u iznosu 3.588.602,00 kn se najvećim dijelom odnose na korisnike decentraliziranih funkcija i to kamate na kredit za izgradnju osnovne škole u iznosu 2.256.000,00 kn i kamate na kredite zdravstvenih ustanova u iznosu 1.017.782,00 kn. Na financijske rashode Županije se odnosi 122.683,00 kn (bankarske usluge i usluge platnog prometa 121.572,00 kn i zatezne kamate 1.111,00 kn).

Rashodi za subvencije su ostvareni u iznosu 11.115.474,00 kn. Najvećim dijelom se odnose na subvencije kamata za poduzetničke kredite dane ranijih godina u iznosu 3.772.765,00 kn, subvencije poljoprivrednicima u iznosu 3.334.166,00 kn i subvencije trgovačkim društvima u vlasništvu Županije u iznosu 3.244.237,00 kn.

Rashodi za pomoći ostvareni u iznosu 5.528.263,00 kn se odnose na tekuće pomoći u iznosu 4.613.024,00 kn i kapitalne pomoći u iznosu 915.239,00 kn. Tekuće pomoći se odnose na rashode za decentraliziranje funkcije u iznosu 3.996.524,00 kn (korisnicima Centra za socijalnu skrb za ogrjev u iznosu 3.404.800,00 kn, općinama i gradovima za predškolski odgoj u iznosu 578.500,00 kn i školstvo u iznosu 13.224,00 kn) i pomoći u iznosu 616.500,00 kn (gradskim i općinskim proračunima za kulturu u iznosu 361.500,00 kn, sufinanciranje rada Dječjeg vrtića u Hrvatskoj Kostajnici u iznosu 150.000,00 kn te druge potrebe u iznosu 104.000,00 kn). Kapitalne pomoći su dane za investicije općinskim proračunima (šest općina) u iznosu 671.645,00 kn i jednom gradskom proračunu u iznosu 243.594,00 kn.

Naknade građanima i kućanstvima su ostvarene u iznosu 2.508.842,00 kn, a vrijednosno značajnije se odnose na stipendije i školarine u iznosu 1.531.600,00 kn, smještaj i prehranu u učeničkim domovima u iznosu 447.594,00 kn te sufinanciranje prijevoza učenika srednjih i osnovnih škola u iznosu 491.148,00 kn.

Ostali rashodi su ostvareni u iznosu 15.959.943,00 kn. Odnose se na tekuće donacije u iznosu 15.447.713,00 kn, kapitalne donacije u iznosu 413.750,00 kn te naknade šteta od elementarnih nepogoda u iznosu 98.480,00 kn. Vrijednosno značajnije tekuće donacije se odnose na provedbu izbora u iznosu 3.074.311,00 kn, turizam u iznosu 1.815.000,00 kn, zdravstvo u iznosu 1.567.211,00 kn, sport u iznosu 1.521.100,00 kn, udruge i političke stranke u iznosu 1.189.559,00 kn (od čega za redovno financiranje političkih stranaka i nezavisnih vijećnika 249.209,00 kn), lovstvo u iznosu 1.140.060,00 kn, vatrogastvo u iznosu 900.000,00 kn, kulturu u iznosu 893.000,00 kn te manjine i nacionalne zajednice u iznosu 862.000,00 kn.

Kapitalne donacije su ostvarene za izgradnju zgrade vjerske zajednice u iznosu 393.750,00 kn i sanaciju objekta jedne osnovne škole u iznosu 20.000,00 kn.

Rashodi za nabavu nefinancijske imovine u iznosu 30.246.349,00 kn se odnose na nabavu nefinancijske imovine iz sredstava za decentralizirane funkcije u iznosu 16.183.669,00 kn (zdravstvo 12.625.452,00 kn, osnovne škole 546.340,00 kn, srednje škole 1.749.510,00 kn i domovi za starije i nemoćne 1.262.367,00 kn), povećani standard u iznosu 13.570.756,00 kn (školstvo 7.707.123,00 kn, zdravstvo 4.817.459,00 kn i socijalna skrb 1.046.174,00 kn), Županiju u iznosu 373.614,00 kn (računalna oprema 222.387,00 kn te uredska oprema i namještaj 151.227,00 kn) te javne ustanove u iznosu 118.310,00 kn (uredska oprema i namještaj).

U okviru rashoda za nabavu nefinancijske imovine ostvareni su rashodi za uređenje rodilišta u Kutini u iznosu 2.639.031,00 kn (povećani standard u zdravstvu). Odluku o pokretanju postupka uređenja donijelo je upravno vijeće Doma zdravlja Kutina početkom 2012., a suglasnost na navedenu odluku dala je županijska skupština. Radovi na uređenju, za koje je Dom zdravlja Kutina proveo postupak izbora izvoditelja radova, završeni su koncem 2013. Odredbama članaka 48. do 52. Zakona o zdravstvenoj zaštiti (Narodne novine 150/08, 71/10, 139/10, 22/11, 84/11, 12/12, 70/12, 82/13 i 159/13), propisano je da u slučaju osnivanja kao i u slučaju proširenja ili promjene djelatnosti zdravstvene ustanove osnivač (Županija) treba podnijeti Ministarstvu zdravlja zahtjev za ocjenu suglasnosti akta o proširenju djelatnosti sa Zakonom o ustanovama i Zakonom o zdravstvenoj zaštiti. Uz zahtjev Županija je obvezna priložiti dokaz o raspolaganju prostorom i mišljenje o opravdanosti proširenja zdravstvene ustanove u Mreži koje daju Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje i nadležna komora. U 2012. pribavljeno je mišljenje o opravdanosti proširenja djelatnosti od komore primalja i komore liječnika (komora primalja je dala pozitivno mišljenje, a komore liječnika negativno mišljenje o opravdanosti proširenja). Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje nije dao mišljenje o opravdanosti proširenja djelatnosti nego je uputio Dom zdravlja da se obrati Ministarstvu zdravlja s prijedlogom za izmjenom Mreže. Ministarstvo zdravlja je u kolovozu 2013. donijelo rješenje kojim se odobrava upis djelatnosti kako je navedeno u odluci o usklađivanju djelatnosti Doma zdravlja od 12. lipnja 2012. U spomenutoj odluci kao jedna od djelatnosti navedena je i djelatnost rodilišta. Odredbama Mreže javne zdravstvene službe (Narodne novine 101/12 i 31/13), na području Županije nije navedeno rodilište u Kutini (ni kao postelje u stacionaru doma zdravlja ni kao dio bolničke djelatnosti bolničkih ustanova).

Izdaci za financijsku imovinu i otplate zajmova su ostvareni u iznosu 2.453.741,00 kn. Odnose se na otplatu glavnice kredita zdravstvene ustanove (bolnica) u vlasništvu Županije za koji je ranijih godina dano jamstvo za zaduživanje u iznosu 1.763.465,00 kn i kratkoročnu pozajmicu dječjem vrtiću u Hrvatskoj Kostajnici u iznosu 690.276,00 kn.

Manjak prihoda i primitaka nad rashodima i izdacima tekuće godine iznosi 22.050.001,00 kn. Preneseni višak prihoda iz prethodnih godina iznosi kn 57.571.325,00 (višak prihoda iz 2012. u iznosu 44.028.548,00 kn i iz prethodnih godina u iznosu 13.542.777,00 kn) te višak prihoda i primitaka raspoloživ u sljedećem razdoblju iznosi 35.521.324,00 kn.

b) Bilanca

Prema podacima iz Bilance na dan 31. prosinca 2013., ukupna vrijednost imovine te obveza i vlastitih izvora je iskazana u iznosu 123.434.035,00 kn.

U tablici broj 3 se daju podaci o vrijednosti imovine, obveza i vlastitih izvora početkom i koncem 2013.

Tablica broj 3

Vrijednost imovine, obveza i vlastitih izvora
početkom i koncem 2013.

u kn

Redni broj	Opis	1. siječnja	31. prosinca	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Nefinancijska imovina	38.681.684,00	57.050.571,00	147,5
1.1.	Građevinski objekti	21.993.243,00	34.116.742,00	155,1
1.2.	Postrojenja i oprema	593.489,00	732.577,00	123,4
1.3.	Nefinancijska imovina u pripremi	16.094.952,00	22.201.252,00	137,9
2.	Financijska imovina	83.372.887,00	66.383.464,00	79,6
2.1.	Novčana sredstva	65.630.384,00	42.053.476,00	64,1
2.2.	Ostala potraživanja	10.000.203,00	14.682.242,00	146,8
2.3.	Potraživanja za dane zajmove	2.970.082,00	3.003.283,00	101,1
2.4.	Vrijednosni papiri, dionice i udjeli u glavnici	1.295.000,00	743.550,00	57,4
2.5.	Potraživanja za prihode poslovanja	3.406.511,00	5.844.741,00	171,6
2.6.	Potraživanja od prodaje nefinancijske imovine	70.707,00	56.172,00	79,4
Ukupno imovina		122.054.571,00	123.434.035,00	101,1
3.	Obveze	67.563.800,00	71.526.534,00	105,9
3.1.	Obveze za rashode poslovanja	17.040.977,00	18.092.386,00	106,2
3.2.	Obveze za nabavu nefinancijske imovine	522.823,00	2.743.872,00	524,8
3.3.	Obveze za kredite i zajmove	50.000.000,00	50.690.276,00	101,4
4.	Vlastiti izvori	54.490.771,00	51.907.501,00	95,3
Ukupno obveze i vlastiti izvori		122.054.571,00	123.434.035,00	101,1
Izvanbilančni zapisi		187.794.302,00	191.560.426,00	102,0

Nefinancijska imovina se najvećim dijelom odnosi na građevinske objekte u iznosu 34.116.742,00 kn (poslovnu zgradu za potrebe smještaja županijskih odjela i službi i zdravstvene objekte) i nefinancijsku imovinu u pripremi u iznosu 22.201.252,00 kn (ulaganja u objekte osnovnih i srednjih škola). U odnosu na prethodnu godinu je veća za 18.368.887,00 kn ili 47,5 % zbog evidentiranja vrijednosti zgrade stare bolnice u Glini, (dobivene donacijom), izgradnje osnovne škole u Popovači i kupnje objekta za hitnu medicinsku pomoć (zadnja rata dospjela i plaćena u 2013.).

Potraživanja (bez danih zajmova) iznose 20.583.155,00 kn, od čega je dospjelo 18.393.533,00 kn. U odnosu na prethodnu godinu veća su za 7.105.734,00 kn ili 52,7 % (najvećim dijelom za decentralizirana sredstva). Vrijednosno su značajnija potraživanja iz državnog proračuna za decentralizirana sredstva u iznosu 14.366.325,00 kn (naplaćena u siječnju 2014.). Potraživanja za dane zajmove iznose 3.003.283,00 kn, a odnose se na depozite položene kod banaka ranijih godina za kreditiranje poljoprivrede i poduzetništva u iznosu 2.313.007,00 kn te pozajmicu danu Dječjem vrtiću u Hrvatskoj Kostajnici u iznosu 690.276,00 kn s rokom povrata do konca lipnja 2014.

Koncem 2013. obveze su iskazane u iznosu 71.526.534,00 kn. U odnosu na prethodnu godinu su veće za 3.962.734,00 kn ili 5,9 %. Unutar obveza vrijednosno su najznačajnije obveze za kredite i zajmove u iznosu 50.690.276,00 kn (50.000.000,00 kn se odnosi na kredit za izgradnju osnovne škole sa sportskom dvoranom, a 690.276,00 kn na sredstva koja je Ministarstvo financija dalo Županiji za pozajmicu dječjem vrtiću u Hrvatskoj Kostajnici s rokom povrata do konca lipnja 2014.) te obveze za decentralizirane funkcije u iznosu 12.430.446,00 kn. Dospjele obveze su koncem 2013. iznosile 20.836.258,00 kn (obveze za decentralizirane funkcije 12.430.446,00 kn i druge obveze 8.405.812,00 kn) i podmirene su u 2014. (osim 1.649,00 kn).

Izvanbilančni zapisi u iznosu 191.560.426,00 kn se odnose na dana jamstva i suglasnosti u iznosu 121.408.988,00 kn, bianco zadužnice i mjenice u iznosu 51.985.636,00 kn, sudske sporove (potraživanja i obveze) u iznosu 11.406.811,00 kn, obveze prema državnom proračunu za kreditiranje poljoprivrede u iznosu 6.510.238,00 kn i za službena vozila nabavljena putem operativnog najma u iznosu 248.753,00 kn. Jamstva i suglasnosti su dane ranijih godina zdravstvenoj ustanovi u iznosu 30.000.000,00 kn i županijskoj upravi za ceste za dugoročna kreditna zaduženja u iznosu 91.408.988,00 kn. U 2013. Županija je domu za starije i nemoćne osobe (županijski proračunski korisnik) dala suglasnosti i jamstvo za dugoročno zaduživanje kod poslovne banke za financiranje projekta izvođenja radova na poboljšanju energetske svojstava građevine u iznosu 7.700.000,00 kn. Suglasnost i jamstvo je evidentirano u poslovnim knjigama za 2014.

Projekti financirani u 2013.

Županija je tijekom 2013. sudjelovala u dva projekta koji se financiraju iz sredstava Europske unije: Razvoj turističke infrastrukture na području Parka prirode Lonjsko polje i Unaprijeđeno upravljanje energijom i hranjivim sastojcima putem primjene anaerobnog procesa prerade (dalje u tekstu: INEMAD).

Projekt Razvoj turističke infrastrukture na području Parka prirode Lonjsko polje je sufinanciran iz sredstava IPA programa. Ugovorena vrijednost projekta je iznosila 1.229.789,49 EUR. Ostvarena vrijednost projekta je 953.991,22 EUR ili 7.244.037,00 kn (po tečaju od 7,5934), od čega se na bespovratnu potporu Europske unije odnosi 715.493,42 EUR ili 5.433.028,00 kn (75,0 % vrijednosti projekta). Partneri na projektu su bili: Županija, Turistička zajednica Županije, Županijska uprava za ceste i Općina Jasenovac, a suradnik projekta Javna ustanova Park prirode Lonjsko polje. Županija i Županijska uprava za ceste su sufinancirali projekt za asfaltiranje ceste Jasenovac - Drenov Bok u duljini 1 980 metara u iznosu 238.497,80 EUR ili 1.811.009,00 kn (Županija 30.508,22 EUR ili 231.661,00 kn i Županijska uprava za ceste 207.989,58 EUR ili 1.579.348,00 kn). Cilj projekta je povećanje broja posjetitelja Parka prirode Lonjsko polje, te povećanje ponude turističkih usluga i opskrbe proizvodima. Projekt je započeo u ožujku 2012., a završio u ožujku 2013. Nadzor nad realizacijom projekta su proveli Središnja agencija za financiranje i ugovaranje, Ministarstvo regionalnog razvoja i fondova Europske unije i Agencija za reviziju sustava provedbe programa Europske unije (ARPA), a reviziju po završetku projekta neovisna revizijska tvrtka. Prema revizijskom izvješću projektom su postignuti predviđeni ciljevi, a troškovi navedeni u završnom izvještaju su u skladu s odredbama ugovora. Neurošena sredstva iz IPA programa u iznosu 195.883,00 kn su vraćena Središnjoj agenciji za financiranje i ugovaranje u siječnju 2014.

Projekt INEMAD se financira sredstvima FP7 - Sedmog okvirnog programa za istraživanje i razvoj. Ukupni proračun projekta iznosi 3.934.688,29 EUR ili 29.877.662,00 kn, od čega bi Županija za rad na projektu trebala dobiti 148.800,00 EUR ili 1.129.898,00 kn. Sredstva u iznosu 433.521,00 kn su uplaćena na račun Županije u svibnju 2012. Tijekom 2012. i 2013. ukupno je za realizaciju projekta utrošeno 128.784,00 kn, a sredstva u iznosu 304.737,00 kn su prenesena u 2014. U projektu sudjeluje 14 partnera iz osam europskih zemalja, a nositelj projekta je Sveučilište Gent iz Belgije. Cilj projekta je razvoj inovativnih oblika optimiziranja korištenja energije i hranjivih sastojaka uz smanjenje korištenja mineralnih gnojiva i recikliranje organskog otpada. Projekt je započeo u travnju 2012., a završetak je planiran 2016. Tijekom 2013. izrađeni su izvještaji o postojećim tehnologijama upravljanja ciklusom razmjene nutrijenata u Republici Hrvatskoj i o strategiji primjene plodoreda i sjetva kultura bogatih proteinima u svrhu poboljšanja plodnosti tla. Pripremljen je i proveden upitnik za socio - demografska istraživanja o prihvatljivosti primjene organskih gnojiva u poljoprivrednoj proizvodnji te organizirana radionica za poljoprivrednike o tehnologijama koje primjenjuju europski poljoprivrednici i pripremljen prezentacijski materijal za dvije konferencije. Izvještaji o provedbi projekta se podnose nositelju projekta koji ih objedinjava i dostavlja Europskoj komisiji. Do vremena obavljanja revizije pripremljen je izvještaj za razdoblje od početka projekta do konca rujna 2013.

II. REVIZIJA ZA 2013.

Ciljevi i područja revizije

Ciljevi revizije su bili:

- utvrditi istinitost i vjerodostojnost financijskih izvještaja
- analizirati ostvarenje prihoda i primitaka te rashoda i izdataka u skladu s planom
- provjeriti usklađenost poslovanja sa zakonima i drugim propisima
- provjeriti i ocijeniti učinkovitost korištenja sredstava
- provjeriti druge aktivnosti vezane uz poslovanje Županije.

Područja revizije su određena prema kriteriju značajnosti i na temelju procjene rizika pojave nepravilnosti.

Metode i postupci revizije

Za potrebe prikupljanja revizijskih dokaza proučena je i analizirana pravna regulativa te dokumentacija o poslovanju Županije. Ocijenjeno je funkcioniranje sustava unutarnjih kontrola radi određivanja revizijskog pristupa. Podaci iskazani u financijskim izvještajima su uspoređeni s podacima iz ranijeg razdoblja i s podacima iz proračuna, s ciljem utvrđivanja područja rizika. Također, kod utvrđivanja područja rizika, korištene su objave u tisku te informacije o postupcima kontrole, nadzora i istrage koji se vode pred drugim tijelima, a vezane su uz poslovanje Županije. Provjerene su poslovne knjige i knjigovodstvene isprave koje služe kao dokaz o nastalim poslovnim događajima. Ispitana je dosljednost primjene zakona i drugih propisa te pravila, procedura i drugih internih akata. Za izračun i analizu značajnih pokazatelja, omjera i trendova, su primijenjeni odgovarajući analitički postupci. Obavljena je detaljna provjera vrijednosno značajnih stavki na pojedinim računima, dok su vrijednosno manje značajne stavke testirane metodom uzorka. Za potrebe revizije su korišteni izvještaji vezani uz pojedine aktivnosti Županije. Obavljeni su razgovori s pročelnicima i drugim zaposlenicima te pribavljena obrazloženja o pojedinim poslovnim događajima.

Provjera izvršenja naloga i preporuka revizije za 2012.

Državni ured za reviziju je obavio financijsku reviziju Županije za 2012., o čemu je sastavljeno Izvješće i izraženo uvjetno mišljenje.

Revizijom su utvrđene određene nepravilnosti opisane u Izvješću i Županiji je naloženo da ih ukloni, odnosno poduzme potrebne radnje kako se nepravilnosti ne bi ponavljale u daljnjem poslovanju.

Radi otklanjanja utvrđenih nepravilnosti, Državni ured za reviziju je naložio u poslovnim knjigama evidentirati rashode za usluge promidžbe na temelju urednih i prethodno kontroliranih knjigovodstvenih isprava. Naložio je donacije udrugama dodjeljivati na temelju provedenih natječaja, poslovne prostore davati u zakup u skladu s odredbama Zakona o zakupu i kupoprodaji poslovnoga prostora, a poslove koji imaju obilježja radnog odnosa urediti u skladu s odredbama Zakona o radu.

Nadalje je naložio voditi brigu o mogućnostima zaduživanja u skladu s propisima te sredstva od povrata kredita po programima kreditiranja razvitka poljoprivrede, koja se odnose na udio Ministarstva poljoprivrede, uplatiti u državni proračun. Također je naložio poduzimati aktivnosti za nabavu usluga prijevoza učenika u skladu s propisima o javnoj nabavi. Veći dio navedenih nepravilnosti je uočen i u prethodnim revizijama.

Revizijom za 2013. je utvrđeno prema kojim nalogima je postupljeno, koji nalozi su u postupku izvršenja i prema kojim nalogima nije postupljeno.

Nalozi prema kojima je postupljeno:

- rashodi za usluge promidžbe su u poslovnim knjigama evidentirani na temelju urednih i prethodno kontroliranih knjigovodstvenih isprava
- vodi se briga o zaduženosti Županije; Stopa zaduženosti u 2013. je u propisanim okvirima i iznosi 20,0 %.

Nalozi u postupku izvršenja:

- dio sredstava od povrata kredita po programima kreditiranja razvitka poljoprivrede, koja se odnose na udio Ministarstva poljoprivrede, se od ožujka 2013. uplaćuju u državni proračun; Za kumulirani dug iz ranijih godina u iznosu 6.516.069,00 kn je u svibnju 2014. Ministarstvu poljoprivrede dostavljen prijedlog plana povrata sredstava te uplaćeno 100.000,00 kn
- Koncem 2012. Županija je objavila poziv za nadmetanje za nabavu usluge prijevoza učenika osnovnih škola za razdoblje od dvije godine; U travnju 2013. Državna komisija za kontrolu postupaka javne nabave je poništila odluku o odabiru (za određene grupe), te je Županija ponovo provela postupak pregleda i ocjene ponuda; U studenome 2013. sastavljen je Zapisnik o ponovljenom pregledu i ocjeni, donesena odluka o odabiru za dio grupa predmeta javne nabave te odluka o poništenju za određene grupe predmeta nabave; Na odluku o poništenju i odluku o odabiru u dijelu koji se odnosi na jednu grupu izjavljena je žalba; U siječnju 2014. Državna komisija za kontrolu postupaka javne nabave je rješenjem poništila odluku o poništenju za određene grupe predmeta i odluku o odabiru za jednu grupu (prema obrazloženju rješenja, Županija je trebala ponovo provesti postupak pregleda i ocjene ponuda, o istom sastaviti zapisnik te na temelju provedenog postupka donijeti novu odluku); Početkom lipnja 2014. Županija je provela ponovni postupak pregleda i ocjene ponuda, te je donijela odluku o poništenju postupka nabave za sve grupe za koje je obavljen ponovni pregled i ocjena ponuda, jer je vrijednost dostavljenih ponuda veća od osiguranih sredstava; Na odluku o poništenju postupka javne nabave (osim za poništenje jedne grupe nabave) jedan ponuditelj je u srpnju 2014. izjavio žalbu Državnoj komisiji za kontrolu postupaka javne nabave.

Nalozi prema kojima nije postupljeno:

- dio donacija udrugama nije dodijeljen na temelju provedenih natječajâ
- pri davanju pojedinih poslovnih prostora u zakup nije postupljeno u skladu s propisima
- za poslove čišćenja i domara, koji se obavljaju kontinuirano tijekom više godina, sa šest fizičkih osoba u 2013. su zaključeni ugovori o djelu.

Županija je i nadalje u obvezi postupati prema danim nalogima Državnog ureda za reviziju.

Nalaz za 2013.

Revizijom su obuhvaćena sljedeća područja: djelokrug rada i unutarnje ustrojstvo, financijski izvještaji, donošenje proračunskih dokumenata, računovodstveno poslovanje, prihodi i primici, rashodi i izdaci, imovina i obveze te postupci javne nabave.

Obavljenom revizijom su utvrđene nepravilnosti i propusti koje se odnose na računovodstveno poslovanje, rashode, zaduživanje te postupke javne nabave.

1. Računovodstveno poslovanje

1.1. Županija vodi poslovne knjige i sastavlja financijske izvještaje prema proračunskom računovodstvu.

U poslovnim knjigama nisu evidentirani i financijskim izvještajima iskazani te popisom imovine i obveza obuhvaćeni poslovni prostori i zgrade u vlasništvu Županije (zgrada dana na korištenje udrugama te zgrade i poslovni prostori koje koriste domovi zdravlja u Sisku, Petrinji i Kutini) ni tuđi poslovni prostori koje koriste odjeli i službe Županije. Odredbama članaka 5., 15. i 87. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu (Narodne novine 114/10 i 31/11) je propisano da su proračun i proračunski korisnici obvezni u svom knjigovodstvu osigurati podatke pojedinačno po vrstama prihoda i primitaka, rashoda i izdataka kao i o stanju imovine, obveza i vlastitih izvora, da izvanbilančni zapisi sadrže stavke koje su vezane ali nisu uključene u bilančne kategorije (tuđa imovina dobivena na korištenje i drugo) te da moraju popisati imovinu i obveze i navesti njihove pojedinačne vrijednosti. Odredbom članka 3. Pravilnika o financijskom izvještavanju u proračunskom računovodstvu (Narodne novine 32/11) je propisano da je osnovna svrha financijskih izvještaja dati informacije o financijskom položaju, uspješnosti ispunjenja postavljenih ciljeva (poslovanja) i novčanim tijekovima proračuna i proračunskih korisnika.

Pojedini rashodi nisu evidentirani na propisanim računima iz Računskog plana. Rashodi za financiranje projekata energetske učinkovitosti i nabavu, ugradnju i korištenje obnovljivih izvora energije u kućanstvima u iznosu 1.268.576,00 kn evidentirani su na računu materijalnih rashoda, a trebalo ih je evidentirati na računu subvencija. Rashodi koji se odnose na izradu tehničke dokumentacije za projekt izrade dizala, vanjske rasvjete, elaborat racionalne uporabe energije i toplinske zaštite, projekt kotlovnice na pelete, elektroinstalaterske radove na izvođenju instalacija jake struje, slabe struje i rasvjetnih armatura te sanaciju podova i postavljanje podnih obloga u jednoj zgradi u iznosu 360.505,00 kn evidentirani su na računu materijalnih rashoda (usluge tekućeg i investicijskog održavanja te ostali nespomenuti rashodi poslovanja), a trebalo ih je evidentirati kao rashode za dodatna ulaganja. Odredbama članaka 5. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, propisano je da proračun i proračunski korisnici vode knjigovodstvo po načelu dvojnog knjigovodstva, a prema rasporedu računa iz Računskog plana.

Rashodi za rad pet vijeća nacionalnih manjina (putni troškovi, naknade za rad članova vijeća, gorivo, uredski materijal, energija, komunalne usluge i drugi rashodi), koji su ostvareni u iznosu 660.000,00 kn, evidentirani su na računu donacija. Prema odredbi članka 3. točka 49. Zakona o proračunu, vijeća nacionalnih manjina su proračunski korisnici te je rashode trebalo evidentirati na temelju odgovarajućih knjigovodstvenih isprava na računima propisanim računskim planom proračuna ovisno o vrsti rashoda za koje su sredstva doznačena.

Nadalje u procesu planiranja rashoda (proračun), te u procesu evidentiranja (poslovne knjige) izvori prihoda iz kojih se financiraju pojedini rashodi nisu točno iskazani. Prema odredbama Pravilnika o proračunskim klasifikacijama (Narodne novine 26/10) Županija treba u procesima planiranja i računovodstvenog evidentiranja iskazati rashode prema izvorima financiranja.

Županija ima dva proračunskih korisnika za koje se u proračunu osiguravaju sredstva za plaće i materijalne rashode. Također, u županijskom proračunu se iz decentraliziranih sredstava financiraju rashodi za 52 korisnika. Rashodi i izdaci su ostvareni u iznosu 186.098.211,00 kn od čega se na rashode Županije odnosi 58.220.199,00 kn, a 127.878.012,00 kn na rashode proračunskih korisnika. S obzirom da rashodi i izdaci proračunskih korisnika i korisnika decentraliziranih funkcija iznose 68,7 % ukupnih rashoda i izdataka Županije, Državni ured za reviziju predlaže, zbog efikasnijeg upravljanja novčanim sredstvima, utvrditi mogućnost i opravdanost uspostave lokalne riznice kao sustava upravljanja proračunskim sredstvima Županije i njenih korisnika.

Državni ured za reviziju nalaže u poslovnim knjigama evidentirati, financijskim izvještajima iskazati te popisom imovine i obveza obuhvatiti svu imovinu, a rashode evidentirati na računima propisanim računskim planom proračuna prema točnim izvorima financiranja u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, Pravilnika o financijskom izvještavanju u proračunskom računovodstvu i Pravilnika o proračunskim klasifikacijama.

- 1.2. *Županija u očitovanju, u vezi računovodstvenog poslovanja, navodi da će u skladu s propisima u poslovnim knjigama evidentirati, financijskim izvještajima iskazati te popisom imovine i obveza obuhvatiti svu imovinu. Za poslovne prostore u vlasništvu Županije koje koriste domovi zdravlja, navodi da je u tijeku postupak donošenja odluke o prijenosu vlasništva.*

Navodi da će rashode za financiranje projekata energetske učinkovitosti ubuduće evidentirati na računu subvencija, ulaganja kojima se produžuje vijek uporabe, povećava kapacitet, mijenja namjena ili znatno poboljšavaju funkcionalna svojstva nefinancijske imovine na rashodima za dodatna ulaganja, a rashode za rad vijeća nacionalnih manjina na temelju odgovarajućih knjigovodstvenih isprava na računima propisanim Računskim planom proračuna ovisno o vrsti rashoda. Pojašnjava da se rashodi iskazuju prema izvorima financiranja, a do odstupanja dolazi koncem godine kada se izvrše rashodi planirani iz izvora - pomoći iz državnog proračuna, a prihodi iz navedenog izvora se ostvare sljedeće proračunske godine. U vezi prijedloga za uspostavu lokalne riznice, Županija se očitovala da koristi sustav upravljanja proračunskim sredstvima u kojem nisu ukinuti žiro računi proračunskih korisnika.

2. Rashodi i izdaci

2.1. Rashodi i izdaci su ostvareni u iznosu 186.098.211,00 kn, što je za 14.209.064,00 kn ili 8,3 % više od ostvarenih prethodne godine. Vrijednosno su značajniji materijalni rashodi u iznosu 86.458.038,00 kn ili 46,5 %, rashodi za nabavu nefinancijske imovine u iznosu 30.246.349,00 kn ili 16,3 %, rashodi za zaposlene u iznosu 28.238.959,00 kn ili 15,2 % i ostali rashodi u iznosu 15.959.943,00 kn ili 8,6 % ukupno ostvarenih rashoda i izdataka. Manjak prihoda i primitaka nad rashodima i izdacima tekuće godine iznosi 22.050.001,00 kn. Preneseni višak prihoda iz prethodnih godina iznosi 57.571.325,00 kn te višak prihoda i primitaka raspoloživ u sljedećem razdoblju iznosi 35.521.324,00 kn. Nepravilnosti koje se odnose na donacije udrugama, raspolaganje poslovnim prostorima i ugovore o djelu, uočene su i revizijama za prethodna razdoblja.

- Prijenosi sredstava trgovačkim društvima u vlasništvu Županije

Županija je u 2013. trgovačkim društvima u vlasništvu prenijela sredstva (evidentirano na računu subvencija) u iznosu 3.244.237,00 kn. Društvu koje obavlja djelatnosti poticanja regionalnog razvoja, usluga privlačenja investicija, izrade projekata, izrade poslovnih, razvojnih, investicijskih i ostalih planova (dalje u tekstu: razvojna agencija) preneseno je 3.175.000,00 kn (1.600.000,00 kn sredstva Županije, a 1.575.000,00 kn sredstva jamstvenog fonda za prerađivačku industriju Ministarstva gospodarstva), a društvu koje je osnovano za obavljanje djelatnosti gospodarenja otpadom (dalje u tekstu: društvo za gospodarenje otpadom) 69.237,00 kn. Prijenosi sredstava društvima su planirani županijskim proračunom. Društvo za gospodarenje otpadom u cijelosti se financira iz županijskog proračuna, a razvojna agencija 67,9 %.

Županija nije regulirala financiranje poslovanja, odnosno prienos sredstava društvu za gospodarenje otpadom. Financiranje razvojne agencije je u 2013. bilo uređeno županijskim godišnjim operativnim planom poticanja malog gospodarstva, turizma, infrastrukture i komunalnih poslova koji sadrži općenite uvjete dodjele sredstava. Na temelju operativnog plana za 2014. Županija je donijela odluku o sufinanciranju razvojne agencije u 2014. kojom je utvrđena visina sredstava i način dodjele, utvrđene su prihvatljive projektne aktivnosti, te prihvatljivi i neprihvatljivi troškovi. Nadalje je utvrđeno da se prijava za dodjelu sredstava podnosi putem prijavnog obrasca, a izvještaj i račune kojima se dokazuje namjensko korištenje dobivenih bespovratnih potpora, Županiji treba dostaviti najkasnije do konca 2014. Operativni plan za 2013. i 2014. i odluka o sufinanciranju razvojne agencije u 2014. ne sadrže popis i opseg aktivnosti s potrebnim financijskim sredstvima za ostvarivanje aktivnosti i naznakom izvora financiranja. Za 2013. razvojna agencija je Županiji dostavila financijski plan kojim su planirana sredstva iz županijskog proračuna te plan poslovanja za 2013. Financijski plan i plan poslovanja ne sadrže podatke iz kojih je bilo vidljivo koji će se rashodi odnosno aktivnosti razvojne agencije financirati iz proračunskih sredstava, što treba biti podloga za ocjenu opravdanosti visine odobrenih sredstava.

Sredstva su društvima dostavljana na temelju zahtjeva društava u kojima su specificirani troškovi (troškovi materijala, telefona, plaća, naknada direktoru i drugi troškovi poslovanja). Razvojna agencija je sastavila izvještaj o utrošku sredstava, a društvo za gospodarenje otpadom je dostavljalo izvještaje o aktivnostima (prisustvovanje sastancima, prezentacijama, seminarima i slično).

Društvo za gospodarenje otpadom je osnovano 2008. s ciljem uspostave jedinstvenog sustava gospodarenja otpadom na području Županije, odnosno gradnje županijskog centra za gospodarenje otpadom, a u prvoj fazi pripreme projektne dokumentacije i pronalaženje sredstava za financiranje izgradnje centra. Od 2008. do 2013. društvu je iz županijskog proračuna preneseno ukupno 651.490,00 kn. Do vremena obavljanja revizije (srpanj 2014.) društvo nije poduzelo radnje i aktivnosti za iznalaženje financijskih sredstava, nije izgrađen centar za gospodarenje otpadom i nije pripremljena projektna dokumentacija za financiranje i izgradnju. Također, veći dio dokumentacije koja se odnosi na poslovanje društva je izrađen i urudžbiran u županijskom upravnom odjelu za zaštitu okoliša i prirode koji vodi i brigu o pripremi izvještaja direktora i zahtjevima direktora za doznakom sredstava. S obzirom da društvo ne obavlja djelatnosti za koje je registrirano i ne ispunjava zadaće i ciljeve za koje je osnovano, a za poslovanje troši proračunska sredstva, Županija treba utvrditi aktivnosti i poduzeti mjere kako bi društvo što prije počelo obavljati djelatnosti te ispunjavati zadaće i ciljeve, odnosno postići planiranu svrhu osnivanja.

Nadalje, dio poslova koje obavlja razvojna agencija, obavlja i županijski upravni odjel za upravljanje pristupnim fondovima i poticajnim sredstvima u kojem je petero zaposlenih (poslovi vezani uz upravljanje pristupnim fondovima Europske unije, europske integracije, regionalni razvoj, suradnju s jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave i prekograničnu suradnju, bilateralnu i ostalu međunarodnu suradnju te međunarodna poticajna sredstva i izvore financiranja).

U razvojnoj agenciji i trgovačkom društvu za gospodarenje otpadom Županija ima 100,0 % udjela u temeljnom kapitalu. Odredbama članka 63. Zakona o proračunu za sva trgovačka društva u kojima jedinice lokalne samouprave imaju najmanje 25,0 % udjela u kapitalu, propisana je obveza dostave informacija o poslovanju (čelniku jedinice). Nadalje, obveza izrade i dostave godišnjih izvještaja o radu ili izvještaja za kraća razdoblja je utvrđena i izjavama o osnivanju društava, a kod društva za gospodarenje otpadom i ugovorom o djelu s direktorom. Do 2012. spomenuti izvještaji dostavljani su skupštinama društava radi usvajanja (skupštinu čini jedan član, čelnik Županije). Skupštine društava nisu održane za 2012.

Državni ured za reviziju predlaže za sva sredstva koja se doznaju trgovačkim društvima u vlasništvu Županije urediti postupak, uvjete i namjenu dodjele te način kontrole trošenja navedenih sredstava. Nadalje, s obzirom da se razvojna agencija velikim dijelom financira iz proračuna i obavlja poslove za potrebe Županije te da dio poslova koje obavlja razvojna agencija obavlja i Upravni odjel za upravljanje pristupnim fondovima i poticajnim sredstvima Županije, predlaže se preispitati prednosti i nedostatke obavljanja djelatnosti u okviru upravnog tijela u odnosu na postojeći oblik organiziranja te radi ekonomičnosti i racionalizacije ustrojiti i organizirati obavljanje istovrsnih poslova na jednom mjestu. Nalaže se utvrditi aktivnosti i poduzeti mjere kako bi društvo za gospodarenje otpadom što prije počelo obavljati djelatnosti za koje je registrirano i ispunjavati zadaće i ciljeve zbog kojih je osnovano te koordinirati izradu strateških (dugoročnih) planova razvoja i godišnjih financijskih planova i programa rada navedenog društva kako bi poslovni ciljevi društva bili u skladu sa strateško-planskim dokumentima Županije. Nalaže se poduzeti radnje za održavanje skupština društava za 2012.

- Donacije udrugama i raspolaganje poslovnim prostorima

Rashodi za donacije udrugama su iskazani u iznosu 1.554.515,00 kn. Odnose se na sredstva doznačena udrugama proisteklim iz Domovinskog i II svjetskog rata u iznosu 780.550,00 kn, humanitarnim organizacijama u iznosu 375.000,00 kn, civilnim udrugama iz područja zdravstva u iznosu 185.965,00 kn, udrugama umirovljenika u iznosu 81.000,00 kn, socijalne skrbi u iznosu 74.000,00 kn i izvaninstitucionalne skrbi za stare u iznosu 58.000,00 kn.

Sredstva u iznosu 942.265,00 kn dodijeljena su udrugama po provedenom javnom natječaju objavljenom prema županijskom Pravilniku o uvjetima i postupku dodjele financijske potpore za projekte i programe iz područja zdravstvene zaštite i socijalne skrbi. Za preostali dio sredstava u iznosu 612.250,00 kn nije proveden javni natječaj nego su sredstva dodijeljena na temelju zahtjeva udruga i odluka odgovorne osobe Županije. Osim navedenog, Županija podmiruje troškove režija i druge troškove za jednu poslovnu zgradu koju koristi jedanaest udruga za koju rashodi u 2013. iznose 151.083,00 kn (komunalne usluge, električna energija, lož ulje te troškovi održavanja, nadzora, pregleda i obilaska prostora po ugovorima o djelu). Spomenute udruge koriste poslovne prostore u zgradi bez naknade, a korištenje nije regulirano ugovorima u 2013. i prethodnih godina. Nadalje, na temelju ugovora bez provedenog javnog natječaja je jednoj udruzi ranijih godina dodijeljen poslovni prostor bez naknade (udruga podmiruje troškove režija). Dodjela poslovnog prostora udrugama, bez naknade i plaćanje troškova režija umjesto udruge je također donacija. Prema odredbama članka 23. Zakona o udrugama (Narodne novine 88/01) donacije se udrugama dodjeljuju na temelju provedenog natječaja. U 2014. je donesen novi Zakon o udrugama (Narodne novine 74/14) koji stupa na snagu 1. listopada 2014. Na temelju ugovora bez provedenog javnog natječaja ranijih godina je dodijeljen poslovni prostor jednoj političkoj stranci uz mjesečnu zakupninu i obvezu stranke da podmiruje troškove režija. Dodjela poslovnih prostora bez provedenog natječaja nije u skladu s odredbama članka 6. stavak 1. i 7. Zakona o zakupu i kupoprodaji poslovnoga prostora (Narodne novine 125/11), prema kojima se poslovni prostori u vlasništvu jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave daju u zakup putem javnoga natječaja, najpovoljnijom ponudom smatra se ona ponuda koja sadrži najviši iznos zakupnine, a zakup se zasniva na pisanom i ovjerenom ugovoru.

Županija je vlasnik poslovne zgrade od pet etaža, čija je kupnja financirana u razdoblju od 2008. do 2012. Knjigovodstvena vrijednost zgrade koncem 2013. iznosi 15.209.607,00 kn. Namijenjena je za uredski prostor za sve upravne odjele i službe Županije. Trenutno se koristi jedna etaža (dva upravna odjela Županije i razvojna agencija). Ostale etaže nisu uređene i ne koriste se. U istom razdoblju (2008.-2012.) Županija je za najam poslovnih prostora utrošila 1.126.880,00 kn. Za adaptaciju navedene zgrade je 2012. izrađena tehnička dokumentacija na temelju koje se Županija prijavila na natječaj Povećanje energetske učinkovitosti pri Fondu za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost. Prema spomenutoj dokumentaciji i troškovnicima ukupna investicija za uređenje zgrade bi iznosila 2.440.033,00 kn, a od Fonda je traženo 40,0 %. Ponuda za projekt je odbijena jer nije sadržavala svu natječajem propisanu dokumentaciju (elaborat racionalne uporabe energije i toplinske zaštite).

U 2013. je, radi preseljenja dva upravna odjela i razvojne agencije, izrađena tehnička dokumentacija za projekt izrade dizala, vanjske rasvjete i elaborat racionalne uporabe energije i toplinske zaštite, projekt kotlovnice na pelete i izvedeni elektroinstalaterski i drugi radovi na uređenju u iznosu 360.505,00 kn.

S obzirom da odjeli i službe Županije koriste tuđe poslovne prostore, a za dio prostora su u prethodnim godinama plaćena značajna sredstva za zakupninu, Državni ured za reviziju predlaže planirati cjelovito i sustavno uređenje zgrade te u skladu s financijskim mogućnostima poduzeti aktivnosti kako bi se uredili prostori i stavili u funkciju za koju su kupljeni, odnosno za smještaj svih upravnih odjela i službi Županije. Predlaže se uspostaviti sustavno praćenje realizacije uređenja (odrediti odgovorne osobe za realizaciju, utvrditi rokove te načine i rokove izvješćivanja o realizaciji). Također se predlaže razmotriti mogućnost korištenja drugih prostora u svom vlasništvu za potrebe vlastitih službi kako bi se smanjili rashodi za zakupnine i postigle uštede proračunskih sredstava. Državni ured za reviziju nalaže donacije udrugama dodjeljivati na temelju provedenih natječaja. Kod davanja poslovnih prostora u zakup nalaže se postupati u skladu s odredbama Zakona o zakupu i kupoprodaji poslovnoga prostora.

- Ugovori o djelu

Rashodi za intelektualne i osobne usluge Županije su ostvareni u iznosu 1.171.954,00 kn. Za obavljanje poslova čišćenja i domara (održavanje i pregled poslovnih prostora) su tijekom 2013. zaključeni ugovori o djelu sa šest fizičkih osoba u iznosu 152.914,00 kn. Naknade su isplaćene u ugovorenim iznosima, a na naknade su obračunani propisani doprinosi, porez i prirez. Navedeni ugovori o djelu su zaključeni za poslove koji su u djelokrugu rada stručne službe za poslove skupštine, župana i opće poslove Županije. Poslovi su obavljani pod nadzorom, u poslovnom prostoru i sa sredstvima Županije, u redovno radno vrijeme, te prema odredbama članaka 5. i 8. Zakona o radu (Narodne novine 149/09, 61/11, 82/12 i 73/13), imaju obilježja poslova za koje se zasniva radni odnos. Prema odredbi članka 590. Zakona o obveznim odnosima (Narodne novine 35/05 i 41/08), ugovorom o djelu se izvoditelj obvezuje obaviti određeni posao, kao što je izrada ili popravak neke stvari te obavljanje fizičkog ili umnog rada i slično, a naručitelj se obvezuje isplatiti naknadu za obavljene posao.

Državni ured za reviziju nalaže zaključivanje ugovora o obavljanju pojedinih poslova ovisno o njihovoj pravnoj prirodi u skladu s odredbama Zakona o obveznim odnosima i Zakona o radu.

- Subvencije

Rashodi za subvencije poljoprivrednicima, obrtnicima i za projekte u turizmu su ostvareni u iznosu 4.597.672,00 kn. Sredstva su dodijeljena na temelju odluka županice po provedenim javnim natjecajima. S obzirom da se navedenim odlukama o dodjeli subvencija određuju opći uvjeti za dobivanje subvencije (tko je može dobiti i pod kojim uvjetima), odluka predstavlja opći akt, jer uređuje određena pitanja i odnose na općenit način i djeluje prema svim potencijalnim primateljima subvencija. Nadalje, odlukama se uređuju pitanja iz samoupravnog djelokruga jedinice lokalne odnosno područne (regionalne) samouprave, te je navedene odluke, u skladu s odredbama članka 35. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi i članka 83. Statuta, trebala donijeti županijska skupština.

Odredbama navedenog članka je utvrđeno da predstavničko tijelo donosi odluke i druge opće akte kojima uređuje pitanja iz samoupravnog djelokruga jedinice lokalne odnosno područne (regionalne) samouprave.

Rashodi za subvencije poljoprivrednicima su ostvareni u iznosu 3.334.166,00 kn, a odnose se na subvencije za ekološku poljoprivredu u iznosu 799.910,00 kn i druge subvencije u poljoprivredi za poticanje biljne proizvodnje, ruralnog razvoja i stočarstva u iznosu 2.534.256,00 kn. Odlukom županice iz kolovoza 2013. su utvrđene vrste proizvodnje u poljoprivredi koje će poticati, opći uvjeti, kriteriji i postupak dodjele, te prava i obveze korisnika poticaja. U skladu s odlukom u rujnu 2013. je na mrežnim stranicama Županije i dnevnim novinama objavljen javni natječaj za dodjelu poticaja. Prema općim uvjetima iz natječaja, korisnici poticaja su poljoprivredna gospodarstva koja se bave poljoprivrednom aktivnošću, a upisana su u Upisnik poljoprivrednih gospodarstava i imaju prebivalište i sjedište te poljoprivredne površine na području Županije. Zahtjevi za poticaj se dostavljaju na propisanim obrascima, ovisno o vrsti poticaja, dostupnim na stranicama Županije uz pripadajuću dokumentaciju. Od 17 obrazaca zahtjeva za dodjelu poticaja na 13 obrazaca je navedeno da se zahtjevu prilaže kopija plaćenih računa na ime obiteljskog poljoprivrednog gospodarstva, obrta, zadruge ili tvrtke. Pri obradi dostavljenih zahtjeva povjerenstvo je utvrdilo da kod poticaja za legalizaciju bespravno izgrađenih objekata za poljoprivrednu namjenu postoji znatan broj zahtjeva (48) koji ne udovoljavaju uvjetima natječaja (računi geodeta i/ili arhitekata ne sadrže oznaku obiteljskog poljoprivrednog gospodarstva) te je odlučilo prihvatiti sve plaćene račune neovisno nalazi li se ispred imena i prezimena naznaka obiteljskog poljoprivrednog gospodarstva i to po svim poticajnim mjerama. S obzirom da je natječajem utvrđeno da je podnositelj zahtjeva za svaki od dokumenata dužan priložiti vjerodostojnu dokumentaciju, odnosno druge dokaze i da se zahtjevi s nekompletiranom dokumentacijom neće razmatrati, pri dodjeli poticaja Županija je trebala primjenjivati pravila utvrđena odlukom i natječajem. U slučaju izmjene pravila, odluku o izmjeni treba donijeti nadležno tijelo, a izmjene pravila javno objaviti kako bi bile poznate svim zainteresiranim subjektima.

Rashodi za financiranje projekata energetske učinkovitosti i nabavu, ugradnju i korištenje obnovljivih izvora energije u kućanstvima Županije ostvareni su u iznosu 1.511.551,00 kn (evidentirano u okviru materijalnih rashoda). Županija je donijela program energetske učinkovitosti u neposrednoj potrošnji energije od 2013. do 2015. i plan energetske učinkovitosti za 2013., te izvješće o provedbi plana za 2013. Plan energetske učinkovitosti sadrži aktivnosti (mjere) koje će se provoditi. U skladu s navedenim planom na financiranje projekata energetske učinkovitosti na zgradama u vlasništvu Županije utrošeno je 242.975,00 kn, a 468.576,00 kn je doznačeno kućanstvima za nabavu, ugradnju i korištenje obnovljivih izvora energije. Sredstva u iznosu 800.000,00 kn su doznačena trgovačkom društvu u vlasništvu lječilišta (proračunski korisnik Županije) za provedbu projekta energetske učinkovitosti (izmjena stolarije i krovne konstrukcije). Doznačena su na temelju zahtjeva društva i odluke odgovorne osobe Županije bez unaprijed utvrđenog postupka, uvjeta i namjene dodjele te načina kontrole trošenja navedenih sredstava i javne objave poziva za dodjelu sredstava. Dodjela sredstava nije planirana planom energetske učinkovitosti u neposrednoj potrošnji energije Županije za 2013., a dodjela sredstava također nije navedena u izvješću o provedbi navedenog plana.

Državni ured za reviziju nalaže pri donošenju akta kojima se uređuju pitanja iz samoupravnog djelokruga Županije postupanje u skladu s odredbama Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi. Nalaže se utvrditi postupak, uvjete i namjenu dodjele te načina kontrole trošenja sredstava za financiranje projekata energetske učinkovitosti i javnu objavu poziva za dodjelu sredstva te sredstva dodjeljivati u skladu s planom energetske učinkovitosti u neposrednoj potrošnji energije Županije.

- 2.2. *Vezano za prijenos sredstava trgovačkim društvima u vlasništvu, Županija prihvaća prijedlog Državnog ureda za reviziju da se uredi postupak, uvjeti i način dodjele, te način kontrole trošenja sredstava koji se dodjeljuju. Nadalje detaljno pojašnjava tijekom aktivnosti i okolnosti zbog kojih društvo za gospodarenje otpadom ne obavlja djelatnosti. Navodi da je u listopadu 2013. Fond za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost započeo s provedbom ugovora za izradu studije predizvodljivosti za uspostavu sustava gospodarenja otpadom na području sedam županija među kojima je i Sisačko-moslavačka županija, te da će Županija po predstavljanju rezultata studije poduzeti mjere kako bi društvo počelo ispunjavati zadaće zbog kojih je osnovano.*

Vezano uz dodjelu donacija udrugama bez provedbe javnog natječaja, Županija navodi okolnosti zbog kojih je nepravilnost ponovljena (sredstva u iznosu 375.000,00 kn su dodijeljena trima udrugama od općeg interesa za Županiju na temelju programa javnih potreba, a sredstva u iznosu 102.250,00 kn pojedinim udrugama za obilježavanje značajnih datuma umjesto Županije) te navodi da su u cilju otklanjanja nepravilnosti pozvali sve udruge na bolje planiranje i prijavu programa i projekata na javni poziv. Nadalje navodi da će poduzeti mjere u cilju dodjele poslovnih prostora udrugama u skladu s odredbama Zakona o zakupu i kupoprodaji poslovnog prostora.

Vezano uz zaključivanje ugovora o djelu, Županija se očituje da od travnja 2014. nije zaključivala ugovore za poslove domara, a za poslove čišćenja je u rujnu 2014. raspisala natječaj.

Županija se očituje da će akte vezane za subvencije poljoprivrednicima, obrtnicima i za projekte u turizmu, kojima se određuju opći uvjeti za dobivanje subvencije, uputiti na donošenje županijskoj skupštini. Nadalje obrazlaže da je kod dodjele poticaja u poljoprivredi povjerenstvo odlučilo da se prihvate svi plaćeni računi bez obzira da li se ispred imena i prezimena nalazi naznaka obiteljskog poljoprivrednog gospodarstva po svim poticajnim mjerama u poljoprivredi (zapisnik iz prosinca 2013.).

Vezano uz dodjelu sredstava trgovačkom društvu u vlasništvu lječilišta za provedbu projekta energetske učinkovitosti, Županija je mišljenja da je dodjela u skladu s planom energetske učinkovitosti koji se odnosi na zgrade u vlasništvu Županije i njene ustanove (trgovačko društvo je u 100,0% vlasništvu lječilišta). Navodi da je trgovačko društvo nositelj razvoja turizma na području Županije, a tijekom 2013. se u predstečajnom postupku, te mu se na ovaj način nastojalo pomoći.

Županija se nije očitovala vezano uz prijedloge za preispitivanje prednosti i nedostataka obavljanja djelatnosti razvojne agencije u okviru upravnog tijela ili društva i objedinjavanja istovrsnih poslova na jednom mjestu, planiranje cjelovitog i sustavnog uređenja zgrade u skladu s financijskim mogućnostima i poduzimanje aktivnosti kako bi se uredili prostori i stavili u funkciju za koju su kupljeni kao i razmatranje mogućnosti korištenja drugih prostora u svom vlasništvu za potrebe vlastitih službi.

3. Zaduživanje

- 3.1. Stanje dugoročnog zaduživanja koncem 2013. iznosi 50.000.000,00 kn, a odnosi se na zaduživanje iz 2012. za izgradnju nove osnovne škole sa sportskom dvoranom. Stanje danih jamstava i suglasnosti koncem 2013. je iskazano u iznosu 121.408.988,00 kn, a odnosi se na jamstva i suglasnosti dane ranijih godina zdravstvenoj ustanovi u iznosu 30.000.000,00 kn za rekonstrukciju ginekologije i županijskoj upravi za ceste za izgradnju i održavanje cesta u iznosu 91.408.988,00 kn.

U srpnju 2013. Županija je domu za starije i nemoćne osobe (županijski proračunski korisnik) dala suglasnost i jamstvo za zaduživanje u iznosu 7.700.000,00 kn za financiranje projekta izvođenja radova na poboljšanju energetske svojstava građevine. Suglasnost i jamstvo je evidentirano u poslovnim knjigama za 2014. Ugovor s poslovnom bankom u iznosu 7.100.000,00 kn (946.538,19 EUR) je zaključen u rujnu 2013. uz valutnu klauzulu vezanu za EUR, rokom otplate 14 godina, počekom od jedne godine i godišnjom fiksnom kamatnom stopom 2,49 %. Prije davanja jamstva Županija nije ishodila suglasnost ministra financija, nije izvijestila Ministarstvo financija o zaključenom ugovoru u propisanom roku, ni jamstvo iskazala u izvješćima koja tromjesečno dostavljaju navedenom ministarstvu. Odredbom članka 91., stavka 4., 6. i 7. Zakona o proračunu je propisano da je prije davanja jamstva za dugoročno zaduživanje proračunskom korisniku, jedinica lokalne samouprave obvezna ishoditi suglasnost ministra financija, izvijestiti Ministarstvo financija o zaključenom jamstvu u roku osam dana od dana zaključenja ugovora te navedeno jamstvo iskazati u tromjesečnim izvještajima.

Na temelju ugovora s poslovnom bankom Županija je za osiguranje povrata kredita izdala mjenicu i zadužnicu te za obvezu korisnika odgovara neograničeno i solidarno (jamac-platac). Prema odredbi članka 111. Zakona o obveznim odnosima, od jamca se može zahtijevati ispunjenje obveze ako je glavni dužnik ne ispuni u roku određenom u pisanom pozivu, a ako se jamac obvezao kao jamac-platac, odgovara vjerovniku kao glavni dužnik za cijelu obvezu te vjerovnik može zahtijevati njezino ispunjenje bilo od glavnog dužnika bilo od jamca ili od obojice u isto vrijeme. Državni ured za reviziju je mišljenja da je Županija s bankom trebala zaključiti ugovor kao supsidijarni a ne solidarni jamac (jamac-platac) te predlaže s korisnikom kredita utvrditi uvjete i način povrata sredstava u slučaju aktiviranja jamstva.

U razdoblju od 2001. do 2003. Županija je provodila kreditiranje poljoprivrede udruživanjem sredstava Županije i Ministarstva poljoprivrede, ribarstva i ruralnog razvoja (dalje u tekstu: Ministarstvo). S Ministarstvom su zaključena tri ugovora, a kreditiranje je realizirano putem dvije poslovne banke. Ukupno je udruženo 9.855.000,00 kn (Ministarstvo 7.455.000,00 kn i Županija 2.400.000,00 kn). Prema ugovorima zaključenim između Županije i Ministarstva, sredstva povrata kredita koja se odnose na udio Ministarstva, trebalo je uplaćivati u državni proračun. Do konca 2012. poslovne banke su Županiji doznačile 8.634.903,00 kn, od čega se na razmjerni dio Ministarstva odnosi 6.510.238,00 kn. Sredstva povrata kredita koja se odnose na udio Ministarstva nisu uplaćivana u državni proračun, a obveza prema Ministarstvu je 2013. iskazana u izvanbilančnoj evidenciji. Od ožujka 2013., poslovne banke razmjerni dio naplaćenih sredstava od povrata kredita uplaćuju u državni proračun. Na traženje Ministarstva, Županija je u svibnju 2014. utvrdila ukupne obveze s osnova udruživanja sredstava i izradila prijedlog plana povrata sredstava u državni proračun. Kumulirani dospjeli dug iznosi 6.516.069,00 kn. Prema prijedlogu plana povrata kumuliranog duga iz svibnja 2014., Županija je u državni proračun uplatila 100.000,00 kn, do konca 2014. planira uplati još 416.069,00 kn, a u naredne tri godine po 2.000.000,00 kn. Sredstva će osigurati izmjenama proračuna za 2014. i proračunima od 2015. do 2017. Do vremena obavljanja revizije (srpanj 2014.) Županija nije dobila suglasnost Ministarstva na predloženi prijedlog plana otplate sredstava i nisu donesene izmjene proračuna za 2014. kojima treba planirati sredstva za povrat duga.

Državni ured za reviziju nalaže prije davanja jamstva za dugoročno zaduživanje proračunskom korisniku ishoditi suglasnost ministra financija, izvijestiti Ministarstvo financija o zaključenom ugovoru te jamstvo iskazati u tromjesečnim izvještajima u skladu s propisima. Nalaže poduzeti aktivnosti kako bi se osigurala sredstva za podmirenje obveza prema državnom proračunu po programima kreditiranja razvitka poljoprivrede.

- 3.2. *Vezano uz zaduživanje, Županija navodi da je u rujnu 2014. izvijestila Ministarstvo financija o zaključenom ugovoru o dugoročnom kreditu za financiranje energetske učinkovitosti u domu za starije i nemoćne osobe, te da će dano jamstvo i suglasnost iskazati u tromjesečnim izvještajima. Županija se očituje da je u lipnju i rujnu 2014. tražila suglasnost Ministarstva poljoprivrede na prijedlog plana otplate sredstava, ali je nisu dobili. Navodi da će sredstava za podmirenje obveza osigurati izmjenama proračuna za 2014.*

4. Postupci javne nabave

- 4.1. Županija je donijela plan nabave za 2013. i deset izmjena kojima je planirana nabava roba, radova i usluga u vrijednosti 31.778.434,00 kn. Plan nabave i izmjene su objavljeni na mrežnoj stranici Županije. Županija je sastavila registar ugovora o javnoj nabavi i okvirnih sporazuma i objavila ga na svojoj mrežnoj stranici, te ga ažurira svakih šest mjeseci. Prema izvještaju o zaključenim ugovorima, u 2013. su, na temelju provedenih otvorenih postupaka javne nabave zaključena tri okvirna sporazuma za nabavu roba i usluga u ukupnoj vrijednosti 9.608.065,00 kn.

Na temelju pregovaračkog postupka javne nabave bez prethodne objave zaključena su dva ugovora za izradu projektne dokumentacije za prenamjenu građevine stare bolnice u Glini u dom socijalne skrbi u vrijednosti 1.233.750,00 kn i za uslugu projektantskog nadzora nad izgradnjom nove osnovne škole sa sportskom dvoranom u Popovači u vrijednosti 400.000,00 kn. Nabave roba, radova i usluga čija je procijenjena vrijednost do 70.000,00 kn odnosno 200.000,00 kn i 500.000,00 kn (od prosinca 2013.), obavljene su u ukupnoj vrijednosti 3.716.753,00 kn. Odlukom županice poništen je postupak nabave usluga izrade idejnog projekta sustava navodnjavanja. Nepravilnost je utvrđena kod postupka nabave prijevoza učenika osnovnih škola. Navedena nepravilnost je uočena i revizijama za prethodna razdoblja.

Rashodi za usluge prijevoza učenika osnovnih škola su ostvareni u iznosu 14.306.319,00 kn. Usluge prijevoza učenika su obavljali prijevoznici s kojima su zaključeni ugovori i dodaci ugovorima u ranijim godinama. U prosincu 2012. Županija je objavila u Elektroničkom oglasniku javne nabave poziv za nadmetanje u otvorenom postupku javne nabave radi zaključenja okvirnog sporazuma s jednim ponuditeljem za nabavu usluge prijevoza učenika osnovnih škola za razdoblje od dvije godine. U travnju 2013. Državna komisija za kontrolu postupaka javne nabave je rješenjem poništila odluku o odabiru (za određene grupe), te je Županija ponovo provela postupak pregleda i ocjene ponuda. U studenome 2013. sastavljen je zapisnik o ponovljenom pregledu i ocjeni, donesena odluka o odabiru za pet grupa te odluka o poništenju za druge grupe predmeta nabave. Za četiri grupe predmeta koncem prosinca 2013. su zaključena dva okvirna sporazuma za razdoblje od dvije godine te na temelju njih u siječnju 2014. dva ugovora o prijevozu učenika za razdoblje od 1. veljače do 31. kolovoza 2014., a na odluku o poništenju i odluku o odabiru u dijelu koji se odnosi na jednu grupu, izjavljena je žalba. U siječnju 2014. Državna komisija za kontrolu postupaka javne nabave je rješenjem poništila odluku o poništenju za određene grupe predmeta nabave i odluku o odabiru. Prema obrazloženju rješenja, Županija je trebala ponovo provesti postupak pregleda i ocjene ponuda, o istom sastaviti zapisnik te na temelju provedenog postupka donijeti novu odluku. Početkom lipnja 2014. Županija je provela ponovni postupak pregleda i ocjene ponuda, te je donijela odluku o poništenju postupka nabave za sve grupe predmeta nabave za koje je obavljen ponovni pregled i ocjena ponuda, jer je vrijednost dostavljenih ponuda veća od osiguranih sredstava. Na odluku o poništenju postupka javne nabave (osim za poništenje jedne grupe nabave) jedan ponuditelj je u srpnju 2014. izjavio žalbu Državnoj komisiji za kontrolu postupaka javne nabave.

Županija je preuzela financiranje decentraliziranih funkcija za potrebe osnovnih i srednjih škola te zdravstva i ustanova socijalne skrbi. Objedinjeni postupci javne nabave su provedeni za potrebe osnovnih i srednjih škola za nabavu lož ulja (postupak je proveden u 2011., zaključen je okvirni sporazum na četiri godine, te je u 2013. zaključen godišnji ugovor za isporuku lož ulja) a za uslugu prijevoza učenika osnovnih škola postupak nabave je dijelom proveden. Za potrebe zdravstva i socijalne skrbi se ne provode objedinjeni postupci javne nabave. Prema odredbi članka 9. Zakona o zdravstvenoj zaštiti (Narodne novine 150/08, 71/10, 139/10, 22/11, 84/11, 154/11, 12/12, 35/12, 70/12, 144/12, 82/13, 159/13 i 22/14), jedinica područne (regionalne) samouprave organizira provedbu postupaka objedinjene javne nabave za zdravstvene ustanove čiji je osnivač.

Prema Odluci Vlade Republike Hrvatske o minimalnim financijskim standardima za decentralizirane funkcije za zdravstvene ustanove u 2013. (Narodne novine 29/13), Županija može, radi postizanja racionalnosti i veće ekonomičnosti korištenja sredstava za investicijsko ulaganje, objediniti nabave za postupke istovrsne nabave veće vrijednosti.

Državni ured za reviziju nalaže i nadalje poduzimati aktivnosti za nabavu usluga prijevoza učenika u skladu s odredbama Zakona o javnoj nabavi. Predlaže se prema planovima nabave proračunskih korisnika utvrditi istovrsne predmete nabave za osnovne i srednje škole, učenički dom i zdravstvene ustanove te ako se ocijeni opravdanim, zbog postizanja racionalnosti i veće ekonomičnosti korištenja sredstava, za navedene predmete nabave provoditi objedinjenu javnu nabavu.

4.2. *Županija se nije očitovala na ovu točku nalaza.*

III. MIŠLJENJE

1. Na temelju odredbi članaka 12. i 14. Zakona o Državnom uredu za reviziju, obavljena je financijska revizija Županije za 2013. Revizijom su obuhvaćeni financijski izvještaji i poslovanje. Izraženo je uvjetno mišljenje.
2. Revizija je obavljena na način i prema postupcima utvrđenim okvirom revizijskih standarda Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija (INTOSAI) i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora. Planirana je i obavljena s ciljem da pruži razumno uvjerenje jesu li financijski izvještaji sastavljeni prema računovodstvenim propisima i standardima, a poslovanje usklađeno sa zakonima i drugim propisima.
3. Sljedeće činjenice su utjecale na izražavanje uvjetnog mišljenja:
 - Revizijom obavljenom za 2012., utvrđene nepravilnosti koje se odnose na dodjelu donacija udrugama, davanje poslovnih prostora u zakup bez natječaja i zaključivanje ugovora o djelu, ponovljene su i u 2013.
 - U poslovnim knjigama nisu evidentirani i financijskim izvještajima iskazani, te popisom imovine i obveza obuhvaćeni poslovni prostori i zgrade u vlasništvu Županije (zgrada dana na korištenje udrugama te zgrade i poslovni prostori koje koriste domovi zdravlja u Sisku, Petrinji i Kutini) te tuđi poslovni prostori koje koriste odjeli i službe Županije. Rashodi u iznosu 2.289.081,00 kn nisu evidentirani na računima propisanim računskim planom proračuna. (točka 1. Nalaza)
 - Sredstva u iznosu 612.250,00 kn doznačena udrugama nisu dodijeljena po provedenom javnom natječaju, nego na temelju zahtjeva udruga i odluka odgovorne osobe Županije. Županija podmiruje troškove režija i druge troškove za poslovnu zgradu koju koristi jedanaest udruga za koju rashodi u 2013. iznose 151.083,00 kn. Pojedini poslovni prostori su dani na korištenje bez provedenog natječaja, a dio bez naknade i zaključenog ugovora. Ugovori o djelu za obavljanje poslova čišćenja i domara (održavanje i pregled poslovnih prostora) koji su zaključeni sa šest fizičkih osoba i za koje su rashodi ostvareni u iznosu 152.914,00 kn, imaju obilježja poslova za koje se zasniva radni odnos. (točka 2. Nalaza)
 - U 2013. Županija je donijela odluku o davanju suglasnosti i jamstva domu za starije i nemoćne osobe za dugoročno zaduživanje za financiranje projekta izvođenja radova na poboljšanju energetske svojstava građevine u iznosu 7.700.000,00 kn. Ugovor s poslovnom bankom je zaključen u rujnu 2013. Prije davanja jamstva, Županija nije ishodila suglasnost ministra financija. (točka 3. Nalaza)
4. Županija obuhvaća sedam gradova i 12 općina s ukupno 172 977 stanovnika. Za obavljanje poslova iz djelokruga Županije ustrojeni su upravni odjeli i stručne službe sa 104 zaposlenika. Unutarnja revizija je organizacijski uspostavljena kao samostalni odjel izravno odgovoran županici s tri zaposlenika od kojih jedan (voditelj odjela) ima stručno ovlaštenje ministra financija.

Tijekom 2013. unutarnja revizija je od planirane tri revizije obavila dvije revizije, a ovlaštenu unutarnji revizor osim poslova unutarnje revizije obavlja i druge poslove (sudjelovanje u radu povjerenstava za javnu nabavu i drugo). Odgovorna osoba za izvršavanje proračuna u 2013. je bila županica Marina Lovrić Merzel. Od 10. travnja 2014. županicu u obavljanju dužnosti zamjenjuje zamjenik županice Zdenko Vahovec. Proračunski dokumenti su doneseni u skladu s propisima. Prihodi i primici su ostvareni u iznosu 164.048.210,00 kn, a rashodi i izdaci u iznosu 186.098.211,00 kn. Manjak prihoda i primitaka nad rashodima i izdacima tekuće godine iznosi 22.050.001,00 kn. Preneseni višak prihoda iz prethodnih godina iznosi 57.571.325,00 kn te višak prihoda i primitaka raspoloživ u sljedećem razdoblju iznosi 35.521.324,00 kn. Vrijednosno su značajniji prihodi od pomoći u iznosu 78.886.488,00 kn ili 48,1 % i prihodi od poreza u iznosu 63.260.639,00 kn ili 38,6 %. Prihodi i primici koji imaju zakonom propisanu namjenu su ostvareni u iznosu 102.070.752,00 kn, a s prenesenim sredstvima iz prethodnih godina u iznosu 58.661.537,00 kn, ukupno iznose 160.732.289,00 kn. Potraživanja (bez danih zajmova) iznose 20.583.155,00 kn, od čega je dospjelo 18.393.533,00 kn. U odnosu na prethodnu godinu veća su za 7.105.734,00 kn ili 52,7 %. Vrijednosno su značajnija potraživanja iz državnog proračuna za decentralizirana sredstva u iznosu 14.366.325,00 kn (naplaćena u siječnju 2014.). Potraživanja za dane zajmove iznose 3.003.283,00 kn, a odnose se na depozite položene kod banaka ranijih godina za kreditiranje poljoprivrede i poduzetništva u iznosu 2.313.007,00 kn te pozajmicu danu Dječjem vrtiću u Hrvatskoj Kostajnici u iznosu 690.276,00 kn. Obveze su iskazane u iznosu 71.526.534,00 kn i u odnosu na prethodnu godinu su veće za 3.962.734,00 kn ili 5,9 %. Dospjele obveze iznose 20.836.258,00 kn i podmirene su u 2014. (osim 1.649,00 kn). Stanje dugoročnog zaduživanja koncem 2013. je iznosilo 50.000.000,00 kn, a odnosi se na zaduživanje iz 2012. za izgradnju nove osnovne škole sa sportskom dvoranom. Stanje danih jamstava i suglasnosti koncem 2013. je iskazano u iznosu 121.408.988,00 kn, a odnosi se na jamstva i suglasnosti dane ranijih godina zdravstvenoj ustanovi i županijskoj upravi za ceste. U 2013. Županija je domu za starije i nemoćne osobe (županijski proračunski korisnik) dala jamstvo za zaduživanje u iznosu 7.700.000,00 kn za financiranje projekta izvođenja radova na poboljšanju energetske svojstava građevine. Suglasnost i jamstvo je evidentirano u poslovnim knjigama za 2014. Proračunska sredstva su korištena za obavljanje poslova iz djelokruga: obrazovanje, zdravstvo, prostorno i urbanističko planiranje, gospodarski razvoj, promet i prometnu infrastrukturu, održavanje javnih cesta, planiranje i razvoj mreže obrazovnih, zdravstvenih, socijalnih i kulturnih ustanova, izdavanje građevinskih i lokacijskih dozvola, drugih akata vezanih uz gradnju i obavljanje drugih poslova iz djelokruga Županije. Vrijednosno su značajniji materijalni rashodi u iznosu 86.458.038,00 kn ili 46,5 %, rashodi za nabavu nefinancijske imovine u iznosu 30.246.349,00 kn ili 16,2 %, rashodi za zaposlene 28.238.959,00 kn ili 15,2 % i ostali rashodi (tekuće i kapitalne donacije i naknade šteta) 15.959.943,00 kn ili 8,6 %. Revizijom za 2013. utvrđene nepravilnosti i propusti, koje se odnose na dodjelu donacija udrugama, davanje poslovnih prostora u zakup bez natječaja i zaključivanje ugovora o djelu, koje su ponovljene te nepravilnosti koje se odnose na računovodstveno poslovanje i davanje jamstva, utjecale su na izražavanje uvjetnog mišljenja.